

KÄYPÄ HOITO -SUOSITUKSEN IMPLEMENTOINTISUUNNITELMA: SIVUONTELOTULEHDUS

22.5.2018

IMPLEMENTOINNIN TAVOITTEET

Tähän kirjataan suositustyöryhmän **tavoitteet** toimintatapojen muutokselle. Kirjataan vähintään viisi asiaa, joissa kliinisen kokemuksen perusteella on epäsuhtaa suosituksen ja toiminnan välillä.

1. Terveysthuollossa tunnistetaan flunssaan liittyvät sivuontelo-oireet.

Virusflunssassa ja sivuontelotulehduksessa oireet ja löydökset ovat etenkin taudin alkuvaiheessa hyvin samankaltaisia. Flunssan yhteydessä aikuisilla esiintyy nenän tukkoisuutta, eritystä ja sivuonteloiden paine- ja kipuoireita, jotka useimmiten paranevat itsestään eivätkä yleensä vaadi aktiivista hoitoa (B). Sivuontelo-oireita voidaan helpottaa oireenmukaisella hoidolla (tulehduskipulääke, nenää avaava lääkitys, nenän kostutus). Myös nenään suihkutettavista kortikosteroideista voi olla hyötyä äkillisen sivuontelotulehduksen hoidossa.

2. Äkillisen bakteerien aiheuttaman sivuontelotulehduksen diagnoosi perustuu oireisiin ja löydöksiin.

Bakteerien aiheuttamaan sivuontelotulehdukseen voivat viitata voimakas paikallinen kasvojen alueen kipu, märkäinen erite takanielussa, hampaisiin säteilevä kipu sekä kuume. Takarinoskopiassa nenänielussa tai nielun takaseinää pitkin valuva märkäerite on myös merkittävä viite bakteerien aiheuttamasta poskiontelotulehduksesta (B). Tavanomaisen äkillisen sivuontelotulehduksen diagnostiikassa ei tarvita röntgentutkimuksia (Vältä viisaasti -suositus).

3. Lieväoireisessa ja vähälöydöksisessä akuutissa sivuontelotulehduksessa välttä antibioottihoitoa (Vältä viisaasti -suositus). Sen sijaan hoidoksi voidaan kokeilla nenään suihkutettavia kortikosteroideja.

Mikrobilääkehoitoa ei suositella lieväoireisen sivuontelotulehduksen hoitoon, koska sen haitat ovat todennäköisempiä kuin hyödyt (number needed to benefit NNTB = 15, number needed to harm NNTH = 8) (A). Potilaat, joilla todetaan märkäistä eritettä nenänielussa, saattavat hyötyä mikrobilääkehoidosta muita useammin. Nenään suihkutettavien kortikosteroidien käytöstä 2–3 viikon ajan on todettu olevan apua äkillisen sivuontelotulehduksen hoidossa (A).

SUOSITUKSEN SISÄLTÄMÄT IMPLEMENTOINNIN MATERIAALIT

Tähän kirjataan suosituksen materiaalit, jotka esitetään nettisivuilla oikeassa palstassa kohdassa ”Opi ja ota käyttöön”. Linkki voidaan tehdä esimerkiksi kaavioihin, taulukoihin, kuviin ja erilaisiin lisämateriaaleihin, kuten potilasohjeet, kaavakkeet, videot.

- Kaavio: Sivuentelo-oireita sairastavan aikuispotilaan tutkiminen ja hoito avohoidossa
- Vältä viisaasti -suositus: Akuutin sivuontelotulehduksen röntgentutkimukset
- Vältä viisaasti -suositus: Akuutti sivuontelotulehdus ja mikrobilääkkeet

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Käypä hoito

VIESTINTÄ JA NÄKYVYYS

Tähän kirjataan suurelle yleisölle suunnatut keskeiset viestit ja suunnitellut tiedottamiskanavat (tiedotustilaisuus, tiedote, päivitysuutinen, KH-uutiskirje, some).

Keskeiset viestit suurelle yleisölle

- Radiologisista tutkimuksista on harvoin apua tyypillisen akuutin sivuontelotulehduksen diagnostiikassa (Vältä viisaasti -suositus)
- Lieväoireisen ja lievälöydöksisen äkillisen sivuontelotulehduksen hoitoon ei suositella antibioottia (Vältä viisaasti -suositus).

Tiedottamiskanavat

- Päivitysuutinen julkaistaan Käyvän hoidon ja Duodecimin kotisivuilla sekä Terveysportissa
- Some (Facebook, Twitter)

KOULUTUKSET

Tähän kirjataan tiedossa olevat suunnitellut koulutukset (Otsikko, paikka, aika).

- Luentoehdotus Lääkäri2019 tapahtumaan